

NYIRI KÖZLÖNY.

Hetilap a társadalmi élet, gazdászat, ipar és kereskedelem köréből.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nagy-Orosi-utca 993-ik sz. a.</p> <p>Kéziratok nem küldetnek vissza. Bérmertelen levelek csak ismert kezektől fogad- tatnak el.</p>	<p>Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési árak:</p> <p>helyben házhoz hordva vagy postai szétküldéssel: Égész évre . . . . . 4 frt. Fél évre . . . . . 2 „ Évnyegyedenként . . . . . 1 „</p>	<p>Hirdetések díja:</p> <p>Minden 4 hasábos petit-sor vagy ennek térfoglalata egyszeri hirdetésért 5 kr. többszöri hirdetésért 4 kr. minden beigtatásnál. — Bélyegdíj minden igtatásért külön 30 ujkr.</p> <p>Nyiltérben minden háromhasábos sor 20 ujkr.</p>
--	--	--

Szabolcsmegyei közkórház.

A megyei bizottmány tanács-
kozmányai szerint a n.-kállói kór-
háznak egy nyilvános, országos se-
gélyből föntartandó közkórházrai
átalakítása czéloztatik.

Igen természetesnek találjuk, ha
testületek pl. egyes községek saját
érdekeik előmozdítására mindent
elkövetnek; természetesnek találjuk,
ha N.-Kálló városa minden nyilván-
os intézetet magához kíván ragadni,
mert e nyilvános intézet a község
értékének emelésére szolgál. — A
közélet terén ugyan az önérdék nem
a legszebb tulajdon, de megszoktuk
már azt, hogy a testületek részéről
tanusított önérdék soha sem esik
ugyanazon erkölcsi beszámítás alá,
mintha ez önzést az egyén tanusítja.
— Elég hibás fölfogás! Nyilvános
intézet fölállításánál soha sem szolgálhat
sinórmértékül az, hogy eme
vagy ama község mennyit nyer
vagy veszít általa; nyilvános, külö-
nösen pedig országos segély-
ből fenntartandó intézetnél
particularis érdekek jog-
sultsággal nem bírnak.

A Kállóban fölállítandó és or-
szágos segélyben részesülendő re-
áliskoláról, mely szintén csakis parti-
cularis érdekek közzöni lételet,
csakis particularis érdekek felel
meg, ezuttal nem szólok, miután a
képviselőháznak eziránt hozott ha-
tározata után az ügy már be van
fejezve, de a még csak tervben levő
közkórházra nézve bátorkodom kö-
vetkezőket megjegyezni.

Hazánk jelenlegi helyhatósági
intézményei, továbbá pénzügyi vi-
szonyai mellett egyelőre nem vár-
ható, hogy elegendő számmal fog-
nak közkórházak országos költsé-
gen felállíthatni. — Az egyes köz-
ségek tehát többé kevésbé még
mindig arra lesznek utalva, hogy
betegeiket maguk tartásák el.

Nyilvános országos közkórház-
nak tehát csak ott van helye, a hol
először a nagyobb forgalom, keres-
kedelem és ipar mellett sok idegen,
más vidékbéli szokott tartózkodni,

kiknek ellátása és ápolása már nem
rható föl az egyes község köte-
lességévé, másodsor csak oly vá-
ros felel meg a közkórház helyisé-
géhez kötött igényeknek, mely az
illető vidéknek közlekedési köz-
pontja levén, a betegeknek kórház-
bai szállítását könnyítve teszi; és
végre harmadsor oly város tarthat
igényt egy — országos segélyből
fenntartott — közkórházra, melynek
területén vagy a helyi, vagy társad-
almi viszonyoknál fogva (pl. bizo-
nyos gyárüzleteknél stb.) ugynevez-
ett helyi betegségek állandóan és
oly nagy mennyiségben fordulnak
elő, hogy a község (a mennyiben
gyakoribb betegség a lakosság el-
szegényedésére vezet) nem bírja
többé a maga erejéből betegeit el-
tartani, hanem az állam segélyére
szorult.

N.-Kálló e három föltétel egyi-
kének sem felel meg. Forgalma,
ipara és kereskedelme jelentéktelen,
a nagyobb országos közlekedési
vonalaktól egészen kívül esik, vas-
utja nincsen, sőt reménye sem lehet
hozzá, és végre örömmel tapasztal-
tam, hogy lakossága is elég ép és
erős, és azon fent említett állandó
helyi betegségekről oly kevés tudomá-
ssal bír, hogy külön közkórházra
nem igen szorult.

Ha tehát Kállóban mégis a nép
adójából tartatnék fenn közkórház,
ez ugyan Kálló és közvetlen szoms-
zedságában fekvő néhány helység
javára szolgálna, de ez az egész vi-
dék, mely ily kórházat nélkülöz, ro-
vására történék, vagyis a közérdek
a particularis érdekek fölálloz-
tatnék.

Közkórházat, ha ugyan az ál-
lam — mint ez esetben történék
— egy nagyobb terjedelmű vidé-
ken csakis egyet segélyez, a forgal-
om, kereskedelem, közlekedés köz-
ponti helyére kell tenni.

Félreértés kikerülése végett meg-
jegyzem, hogy ez észrevételeim
csakis a megyei bizottmány előha-
tározatára vonatkoznak, mely a n.-
kállói kórháznak az állam általi át-

vételét kérte; mert ha ez átvétellel
a kórház alapítványi tőkéje és más
vagyonja az állam birtokába ment
is volna át, de azért a közkórházzá
átalakított, és annak minden kellé-
keivel ellátott intézet fenntartása az
ország pénztárát még annyira vette
volna igénybe, hogy ezen áldozat nem
felel meg a kórház országos jelentősé-
gének, mely nézetem szerint csakis
helyi jelentőséggel bírhatna.

Igen helyesen fogta föl e vi-
szonyt a miniszter, a midőn azt ki-
vánja, hogy Kálló, illetőleg a me-
gyei bizottmány, igyekezék előbb
a maga körében, a maga erejéből
egy a közkórházhoz kötött igények-
nek tökéletes megfelelő intézetet
létesíteni, és ekkor a kormány
kész leend ez intézetben ápolat sze-
gényekért az ápolási díjakat az or-
szág pénztárából megtéríteni.

Ez ut az egyetlen igazságos és
méltányos, és ha Kálló városa is ez
utat követvén, a magán adakozásra,
az egyéni jótékonyagra hivatko-
zik, szívesen fog e vidék mindenla-
kosa ez emberbaráti czél előmoz-
dításához járulni, de ha — mint ez
a real-iskolánál történt — az állam
pénztárából kívánja az egész vidék
rovására intézeteit föntartani, —
akkor szerintem, a sajtó köteles-
sége, eme a közérdeket sértő parti-
cularis törekvés ellen fölszólalni.

Baruch Mór.

VIDÉKI LEVELEZÉS.

N.-Kálló, april 29.

Tisztelt szerkesztő úr!

A „Ny. K.” mult számában közölt t-
pálczai embernek Kálló melletti megyiikol-
tatásáról közölhetem a tényállás részleteit.
A megyiikolt Fazekas István t-pálczai la-
kos ugyanis f. hó 14-én N.-Kállóba indult,
hogy a takarékpénztárban tartozását egyen-
lítsé ki, e czélra 300 frtot vett magához.
Ugyanez nap 10 óra tájon Dancs András
szintén t-pálczai lakos is elindult hazulról
K.-Várdába, hogy a mostoha testvérétől vett
földbirtok után reá szabott kincstári díjt ki-
fizesse, azonban a szerződés hiteles másola-
tára levén szüksége, Thassra Vidovics T.
szolgabíróhoz tartott, s midőn Thass alatt
az uton megpihent, Fazekas István őt utol-
érte. Itt beszélgetésbe ereszkedvén, Fazekas
elbeszélte, hogy ő N.-Kállóba szándékozik
s hogy 300 frt van nála adóssághoztásra; ettől
Dancs értesülvén, — mint maga valja —
elhatározta magát a rablásra s azt hazudta,
hogy ő is N.-Kállóba szándékozik a testvé-

rétől vett föld átírása végett; utitársul szegődött s együtt Napkoron háltak meg. Itt Dancs többször sürgette a megyéközlakat, hogy éjfélt után azonnal induljanak, minek következtében reggel 4 óra tájban el is indultak. A harangodi korcsma és Nagy-Kálló közt egy völgyben levő fahidnál Dancs Fazekast a nála levő balta fokával hátulról leütötte, s midőn leesett, a balta élével összevagdalta, 300 frjtát pedig elvette, s aztán — hogy ellene gyamu se legyen — a baltát eldobta; még az nap Thassra ment, a szerződést hitelesítette, esti 9 órára pedig T. Pálczára haza érkezett, most N.-Kállóban várja megérdemelt büntetését.

Kállay Eduárd központi szolgabíró ur, nem kimélve tárdáságot, mindent elkövetett a hajmeresztő tény felderítésére; s az ő érdeme, hogy a gaztett elkövetője felfedeztetett. Nem mulaszthattam el, hogy hivatalos buzgalmat intó példálul meg ne emlitssem.

L. . . . .

Részletes kivonat

a nyiregyházi nőegylet f. évi ápril hó 24-én tartott évi közgyűlésének jegyzőkönyvéből.

Dráskóczy Sámuelné egyleti elnök a közgyűlést megnyitván, — megnyitó beszédében mindenekelőtt sajnálattal említi meg, hogy az egylet tagjai a közgyűlésen kevés számban jelentek meg; ezután elnöki beszédében részletes jelentést tesz az egylet működéséről, — kiemeli, hogy bár az egyletnek működésében tetemes akadályllyal kellett küzdenie, daczára annak, az egylet most még inkább virágzik mint ennekelőtte, mely körülmény annak tulajdonítható, hogy az egylet jelenlegi lelkes tagjai a jótékony erőket jelentő nagyobb számban tömörítik sorraik közé.

Az egylet ápolását illetőleg, elnöknő tudomására juttatja a közgyűlésnek, miszerint az ápolásban jelenleg 7 leány árva gondviseltetik, kik egyzersmind az alsóbb elemi iskolákban is nyernék oktatást. Örömmel tudatja elnöknő azt is, hogy ez évben az egylet a Pacsirta-utcán az ápolda részére 1600 frtért egy tágas udvarterkes házat vásárolt, s hogy az ápolda ápril hó 24-től kezdve a lakba fog áthelyeztetni.

Elnöknő jelentése után Koblicz Ottilia egyleti pénztárnoknő terjesztvén elő 1869-ik évi július hó 1-ső naptól 1870-ik évi ápril 24-ik napjáig terjedő számadásait, kitünt, hogy a pénztár állása következő:

B e v é t e l :

a) 1869-évi pénztári maradvány	1343 87
b) Jótékony adományokból befolyt	229 33
c) Tagsági díjakból	281 40
d) Táncvizsgálat s szini előadások jövedelméből befolyt, s kamatokból	572 53
Összesen	2427 13

K i a d á s :

e) Árvaház fontatásaira	425 04
f) Könyvradományokra	65 —
g) Színháztek s táncvizsgálatokra	417 94
h) Árvaház felétele	1400 —
Összesen	2307 98

E g y e n l e g :

I. Bevétel	2427 13
II. Kiadás	2307 98

Marad 119 15

míhez hozzá adatik 1 darab arany folyó értéke mely bevaltatott 5 86

Lesz a pénztári maradvány 1870-71-ik évre 125 01

Pénztárnokné számadása után, Juhász Kálmáné egyleti szertárnoknő mutatja be számadásait, melyet a pénztári számadásokkal együtt a számvizsgáló küldöttség helybenhagyólag átvizsgált.

E kello gonddal s igyekezettel készült számadásokat a közgyűlés is részletesen újból átvizsgálván, miután a számadások tételait helyeseknek találta, pénztárnok s szertárnoknő a további számadás terhe alól feloldotta, s részökre az egylet érdekében tanúsított buzgalmaért jegyzőkönyvileg köszönetet s elismerést szavazott.

Ezek után elnök maga s tisztársai nevében is hivatalról leköszönvén, az egyletet érdeklő összes irományokat, pénztári számadásokat stb. a közgyűlés asztalára leteszi.

A közgyűlés a lemondást tudomsul veszi, mindazáltal a további intézkedésig, elnököt, pénztárnoknő s szertárnoknő hivataltak folytatására kéri fel, kik azt a közgyűlés megalgedésére azonnal el is foglalják.

Indítvány folytán f. hó 8-ik nap d. u. 3 órája a kisdedővő termében tisztújító közgyűlés határnapjál kitűztetik; addig pedig elvárja a közgyűlés, hogy az új tagok gyűjtésével megbízott egyes egyleti tagok jelentéseiket az elnökön, vagy pénztárnoknőnél bemutattandják. Ezzel kapcsolatban a közgyűlés oda utasítja id. elnököt, miszerint az egylet tagjainak névsorát nyomattassa s a f. hó 8-án tartandó közgyűlésben a tagok között osztassa ki.

A f. hó 8-iki közgyűlésben választatik : elnök, alelnök, pénztárnok, szertárnok, jegyző, titkár, ruhatárnok s 40 választmányi tag.

Végül a közgyűlés Szathmáry Károly szinigazgató urnak jótékony adományáért jegyzőkönyvileg köszönetet szavazott.

Tisztelettel értesítjük olvasóinkat, hogy dicsőült emlékü Bathhányi Lajos emlékszóbar május hó 13-ig fogadhatunk el csak kegyes adományokat, mely napon a gyűjtést lapunkban berekesztjük, és a begyűlített összeget rendeltetése helyére küldendjük.

A „Nyiri Közlöny” szerkesztősége.

T Á R C Z A.

EGY KÉP TÖRTÉNETE.

(Eredeti beszély.)

(Vége.)

„Mi bajod, édes Endrém?” — kérde szelid hangon Mariska jegyesét.

„Hallgass, kigyó!” — rivalt Endre — vagy azt hiszed: nem láttam a csókot, melyet...?

„Endrém! édes Endrém! — esdekel Mariska — a mindenható Istenre kérék, mond, mi bánt? miért támadsz meg oly kegyetlenül? hiszen te olyan jó vagy, s olyan nagyon szeretsz engemet; szólj! mi keserített el ennyire?”

„Hütelen teremtés! — felelt Endre — csak kaczerkódnai tudsz szerelmeddel, megérdemelned hogy...” s a nélkül hogy jegyesére tekintett volna, kalapját fejébe nyomva távozott.

A jelen voltak kérdőleg tekintének egymásra, s keresték magyarázatát Endre magyarisletének. Endre távozása után a játszói kedv is véget ért s az ifjuság csakhamar elszéledt.

Mariska magára maradt öreg édes anyjával, kinek azou kérdésére: „mit vétettél

UJDONSÁGOK.

¶ Május 3-án rendkívüli bizottmányi gyűlés leend, mely ezuttal népesnek lenni igérkezik, a mennyiben tisztviselőválasztás képezendő tanácskozási tárgyat. A báhori járás főszolgabírójára, valamint ugyanazon járás orvosa, hivataláról leköszönvén, és álmások megürültek, és az említett napon fognak választás utján betöltetni. A választáson kívül még a közmunka-küldöttségnek nagyrédekü jelentése fog tárgyalatni.

V A Nyiregyháza-Ungvári vasut ügyében a képviselőház elé terjesztett törvényjavaslat, már a pénzügyi bizottság által tárgyalatott. E bizottság a kormány előterjesztéseit, illetőleg e vonalnak államgarantia mellett történendő kiépítését általánosságban pártolja. Mig azonban a kormány az éjszakeletti vasut igazgatóságával folytatott alkudozás szerint 22000 forintot kíván mérföldenkint biztosítatni, a pénzügyi bizottság csak 20000 forintot vélelmeinez megadhatni. — Nagyon természetes, hogy a vállalkozó társulattól függ, hogy elfogadja-e eme föltételt. — Különbön vasutúgyek a horvátokkai közös ügy lévén, a képviselőházban e vidékünkre oly fontos kérdés csakis a horvátok megérkezése után fog tárgyalatthatni.

— A törvényhatóságok rendezéséről szóló törvényjavaslat már a képviselőház elé terjesztetett. Bővebben szólandunk e tárgyról, a mennyiben bennünket, helyi érdekeinket is mélyen érdeklí, egyelőre sajnálattal constatáljuk, hogy az új szervezet szerint is városunk csak oly függésben leend a vármegyétől mint eddig volt.

× Bulyról a télen egy gazda elment a szomszéd községekbe szénát venni, s többé vissza nem tért. Utóljára Ibrányban látták s azóta mindenféle hírek keringtek róla. Mult héten a paszabi csatornában találták meg. Az orvosi bonczolás és azon körülményből hogy magával vitt ruhája rajta volt, — kitünt, hogy nem gonosz embereknek volt áldozata, de Ibrány és Buly között a jég szakadt be alatta s így veszett el.

× Kornis J. szabolicsmegy egy legéressebb csendbízósának sikerült egy, vidékiünök évek óta garázdálkodott mintegy 24 férfi és 14 nőtagból álló rablóbandát felfedezni, s a husvétí ünnepek alatt, midőn ezek vesztélyt legkevesébe tartottak a n-halászi két tizsa közötti erdőben volt rejtekükön meglepni. A rejtek-szigethez a pandurok csolnakan kénytelenítettek közeledni s a rablók ennek neszt meghallván szétfutottak s a Tiszán átúsztak, sódort, pogácsát, és egy csomó rablott holmit hagyván a tanyában. Berczel s Paszab községek felé menekülve a községben félre verettek a haragok s tö-

Mariska nem sokára elveszté öreg édes anyját. Egyedül maradt. E kettős csapás megörte az árván maradt gyermek lelki erejét, nehéz betegségbe esett, s másfél évig feküdt kórágját. Felesleges önnök mondani is uram! hogy testvérem árját édes anyja elhunytá után én vettem gondviselésem alá, kit úgy szerettem, mint tulajdon gyermeke-met. (E közben házi gazdám arczán egy pár nehéz köncsep gördült alá.) Nagyon, nagyon szerethette a leánykát.)

Más fél évi betegsége után felüdült a szelid teremtés, ereje kimerült, támasz nélkül nem tudta kórágját elhagyni, nézze uram! e fonyadt karok támogatták sokáig járásában a lelki szenvedés alatt megtört liliom szálát.

Mariska évek múlva jobban lett, de ifju erejének rugékonyságát nem nyerte vissza soha, szóntalan s mégingább magába zárkózott lett; mondám már önnök uram! hogy kedves árám élőhalott volt. Tavasz jöttén meg-megújultak szép arczának rózsái, csak hogy nem a régi eleven szinben, halvány volt a szép arcz rózsája, mint a fényét vesztett csillag.

Húsz évig várt, remélt, szenvedett a szegény árva, s e hosszú szenvedés nem oltá ki szívéből lángoló szerelmét. Erősnök akart látszani a szenvedések gyermeke, pedig évek előtt megtört lelki ereje. Élőszobor volt s nem többé a „Balaton rózsája.”

meges támadás intézettek a menekülők ellen, a rablók kétségbeesetten védelmezték magukat, a közülök elesettet is felvették, magukkal vitték, s nagyobb részt megmenekültek. Kornis esendbiztos urnak, dacára hogy lábaira járnai alig képes, mégis sikerült a folytonos üldözésben három férfit és két nőt elfogni. Vallomásaikból kitűnik, hogy Tolcsván, Mándokon, Beregszászon követtek el boltrablást, és legközelebb egy nőnek is utját állták, ez azonban a véletlen érkezők által megmentetett körmeiktől. Szabolcs, Zemplén, Beregszék szolgáltatták a rablók contingensét, az orgazdák nálunk a rét-közön vannak, a tanyai helyet és a banda őrzését a Lónyay-féle Tuskulanyon minden-ünnen összeszedt lakóinak egy része szolgáltatta. Az elfogottak Kállóba kísértettek, a többi üldözöttik.

— Hogy a babona és előítélet mily esztelenségekre vezet gyakran népünket, tanúsítja a városunkban előfordult következő mulatságos eset: — Egy házaspár nem a legjobb családi életet élte. A házasságot egyikük sem tekintette rózsás frigynek, hanem mindkettő legfőleg azt remélte, a mit a közmondás tart, hogy majd csak megszokjuk egymást, „majd csak összetörődünk, ha jól összetörtük (megveregettük) egymást.“ A férj beteg lett, de szenvedései közepette sem felejtkezett meg kedves életpárjának tartozó férji gyöngédségéről, és folyvást azzal biztatta, hogy nem szabadul meg tőle halála után sem, éjszakánként, a kísértetek órájában, haza fog járni lelke, és figyelemmel kísérendi és érdem szerint büntetendő felesége tetteit. A férj, ily gyöngédeden búcsuzván el feleségétől, meghalt. A szegény asszony kétségbe van esve, tán nem is annyira férje halála miatt, hanem mivel igen fél a kísértetektől, fél férjének hazajáró lelkétől. De az okos asszony tud magán segíteni, kijátssa férjét még halála után is. Hogy az alkalmatlan éjfél vendégtől megszabaduljon, a halotti ruhába öltözött és a koporsóba már elhelyezett férjének szögét vert a fejébe, és egy másikat a jobb talpába. A talpába bevett szög akadályozta a hazajárni kívánó holt férjet a járásban, a fejbéli szög pedig a gondolkodásban; és így biztosítva van alkalmatlan, leleszkedni szándékozó uratól. — A szögek csakugyan megtették hatásukat, mert a férj halála februárban történt, és e két hó alatt a nő nyugodtan alhatott az éjfél órákban is, férjének lelke egyetlen egyszer sem járt haza. De egy szomszédasszony megingyelt az özvegyasszony boldog nyugalmát, és feljelentette ez esetet a lelkesnek, ki ismét kötelességének ismerte a város rendőri hivatalát értesíteni. Denique asszonyi titok mindig napfényre kerül. A városi kapitány a

hulla kiadását és orvosi vizsgálatát rendeli el, mely már csak azért is volt szükséges, hogy azon fölmerülhetők kérdések, hogy vajjon e szögek nem a halál előtt verettek-e be, biztos alapon eldöntésnek. — A hulla kiadása mult héten április 26-án roppant nagy néptömeg jelenlétében történt. — A vizsgálat, mely Nyiregyháza városa tisztai orvosi által végeztetett, kétségfelenné tette, hogy a szögek már a halál után verettek be, és így netalán büntényről szó sem lehetett, legfőlegbb hulla éleketlenítéséről a kapitány az asszonyt arra ítélte, hogy a szögeket maga huzza ki, a mit ő egész bátorsággal és elszántsággal teljesített is. A hulla ismét visszahelyeztetett sírjába — szögek nélkül; és a szegény asszony ismét remeg férjének hazajáró lelkétől.

— Sürgönyiforgalom. A helybeli m. kir. távírdai állomás; január havában feladatott 580 drb, érkezett 515; február havában feladatott 660 drb, érkezett 540 db; márczius havában feladatott 735 db, érkezett 612; ápril havában feladatott 900 drb, érkezett 750 drb.

É R T E S I T É S.

A szabolcsmegyei tankerületi iskolatánács 1870 május 10-én délelőtt 9 órakor rendezte énekesgyűlést tartott N.-Kállóban a megyeház nagy termében.

Elnöki megbízásból:

az iskolatánács jegyzője.

M e g h i v á s.

Felkérletnek a nyiregyházi nőegylet helybeli, vidéki rendes és pártfogó tagjai, miszerint f. hó 8-án azaz vasárnap d. u. 3 órakor a kisdudóv nagyteremben tartandó tisztújító közgyűlésen megjeleni sziveskedjenek.

Kelt Nyiregyházán, 1870. ápril 30-án.

Az elnökség.

NYILVÁNOS KÖSZÖNET.

A Nyiregyházi takarékpénztár-egylet 1869-ik évben tiszta-jövedelméből 25 főt Szathmáry Károly szüzigazgató úr f. hó 21. rendezett szini előadás jövedelméből 29 ft. 23 krajczárt adakozván a helybeli árva ház javára; alólírottak kedves kötelességüknek érzik e kegyes adományt nyilvánosan megköszönni.

Kelt Nyiregyházán, 1870 ápril hó 30-án.

Palánszky Sámuel
e. jegyző.

Galánfi Lajos
e. t. jegyző.

Húsz évig várt kedvesére a megcsalott lélek, s a kit várt, hogy meg fog érkezni... nem jött el. A huszonegyedik év végén, egy zordon fagyos téli éjszaka halász társaim egy megfagyott utast hoztak vállaikon a faluba.

E hir elhatott szegény kunyhómig, később megtudtuk azt is hogy a megfagyott, erős dörzsölés után eszméletéhez tért.

Mariska és én meglátogattuk szerencsétlen felebarátunkat, és... a mi most következik, azt én uram elmondani nem vagyok képes, Mariska a betegben, kinek arcáról halálós veríték hullott alá, — jegyese ismeret. Egy éles sikoltással a beteg ágya mellé roskadt. A sikoltásra a beteg felnyitotta megüvegessedett szemét... s ő is megismerte egykori jegyesét, kit hűtlenül elhagyott.

Endre, mert ő volt a beteg, a hosszú távollét alatt egészen megváltozott, az egykor deli természet szép ifju alakja egészen megtört az évek sulya alatt, dús fekete göndör haja galamb-fehér lett, csengő hangját elvesztette, s csak nyöszörögve dadogott valamit.

Folytatom uram! — mondá a jó öreg, — mialatt ismét pár könyvet törölt le arcáról reszkető kezével.

Mariska csakhamar magához tért, Endre ágya mellé térdelt, s zokogva borult annak szélére.

Endre, ki már a közel halállal küzdött végerőkkel ült fel ágában, felnyitotta szemét, melyekből bágyadt fény sugar lövelt, kedvesére tekintett, s gyenge töredezt hangon rebegte: „bocsás meg, jó lélek, édes Mariskám! aztán kitérte fonyadt karjait, hogy megölelje kedvesét... de már késő volt, ereje elhagyta, visszahanyaltott ágáira, és..."

Egy néhány percz mulva két halott volt a házban, Mariska nem élte tul jegyesét, ott halt meg jegyese mellett. Szive repedt meg. Egyesülték a halálban.

Megsírattam s eltemettem őket, ott fekszenek egymás mellett a kis temetőben, egyszerű fejfa jelöli sírjaikat. — Béke lengjen poraikon. (Itt csendes zokogásban tört ki a jó öreg.)

Harminez esztendeje annak, hogy ez történt, s e hosszú időn keresztül nem jutott tudomásomra, hol volt Endre húsz évi távolléte alatt.

Ez története azon képek mely ott a falon függ, s melyet beteg vendégem esete elbeszélésem után megörökített. Azon jelenetet ábrázolja, midőn a halállal küzdő Endre végerőkkel ült fel ágában, s bocsánatot kérve, fonyadt karjait tárja ki, hogy kedvesét, — ki ágya előtt térdel — megölelje.

Hú másolata ez ama jelenetnek, melynek én tanuja valék. Tekintse meg uram, még egyszer e képet, — (itt kezébe vette az

Reményi Ede hegedű művész az általa márczius hó 20-ik napján rendezett hangverseny tiszta jövedelméből Bodnár Istvánné úrnő utján 16 fr. 25 krt juttatván a helybeli izr. nőegylet pénztára javára, alólírottak kedves kötelességüknek érzik e kegyes adományt nyilvánosan megköszönni.

Kelt Nyiregyházán, 1870 ápril 30-án.

Stern Mathild
elnökő.

Flegmann Miksáné
penztárnokő.

A közönség köréből.

(E rovatot f. olvasóinknak ajánljuk fel. — A kinek valamely köztintet vagy közügyre vonatkozó panasz van, itt — az illem korlátain belül — előadhatja. A beküldött tözsetszóló függ, hogy közleménye névtelenül vagy neve aláírásával jelenjen meg; de a szerkesztőség irányában a megnevezést szükségesnek tartjuk, és ezért névtelen közlemények beküldését el nem fogadjhatjuk.)

A helyben állomásozó honvéd huszárság altisztjei és közlegényei, mint többrendbeli panaszból értesülünk, a helybeli polgárokkal hová szállásoltattak, mult héten gorbáskodtak; egyiknek saját lovait akarták istállójából kivezetni, másikkal nejt szembe káromlás között boszorkány stb. gunyszavakkal illették. Mi a honvédekben testvéreket várunk s azt hisszük, hogy magát a honvéd nevet gyalazza meg, ki a polgársággal gorbáskodik; felkérjük azért a tiszt urat, kiknek lovagiaságáról és polgári érzelméről meg vagyunk győződve, hogy a legénységet illőbb eljárásra utasítani sziveskedjenek.

S Z I N É S Z E T.

— A mult hét folytán a helyben működő szintársulat által következő darabok adattak elő, u. m.:

Vasárnap, apr. 24. „József császár és a zsidó apácza“ regényes korrajz énekekkel 3 szakaszban e szinpadon először. Szathmáry-Laczóczné assz. 6-ik vendégtellete zsufozásig telt ház mellett.

Hétfőn, apr. 25. Szathmáry-L.-né assz. utolsó előtti vendégtelletevel a tegnapi darab ismételtetett kevés számu közönség előtt.

Kedden, apr. 26. „Békebontó“ francia v. játék 4 felvonásban. Szathmáry-L.-né assz. jutalomjátéka és bucsufellete. Közönség közepes számmal.

Csütörtök, apr. 28. „Opera és predikáció“ kötfelvonásos v. játék a második félbörlet kezdetűl. Közönség nagyon gyéren.

Szombat, apr. 30. Bérlet 8-ik sz. „Mária Terézia és az utolsó jezsuita“ német történeti korrajz 3 felv. Közönség szépszámmal.

Ma vasárnap, május 1-jén adatik: „A zsidó honvéd.“ eredeti történeti korrajz 3 felvonásban énekekkel. Irtá Lukácsy Sándor.

őreg halász a képet) — e női arcot, anyyi szenvedés, anyyi bánat tükrözik vissza arról, míg a férfi arcán a bünhődés nyomai látszanak.

És most uram! mond az aggyastán — arra kérem önt, írja le nekem e kép történetét úgy a mint én azt elmondám, hogy ha majd én nem leszek, az, kinek egykoron birtokába kerül e festmény, bírhasssa annak magyarázatát is.

Önt talán már untatja is hosszúra nyújtott elbeszélésem — mond hozzám a jó öreg — nemde uram ön fáradt? hiszen anyyi sokat gyalogolt ma, térjünk hát nyugodni, amott jobbra, a kis kamrában vetett önének ágat suhanc unokám s térjen nyugalomra, majd reggel, ha a vihar eláll, folytathatja utját.

Jó éjt kívántam házi gazdámnak s a kis kamrába tértem, hol a hársfa ágyon nem sokára mély álomba szenderegtem, s aludtam reggelig.

Reggelre a vihar elállott, s én szives kézszeritás között azon igéretem mellett vártam el a házi gazdától, hogy leírva a kép történetét pár nap alatt kezeimhez juttatom.

Igéretemet beváltam. E közlésemnek hason példányt küldém meg a tisztos ösznek.

Cassius.

